

UTKAST– Høringsinnspill fra Viken idrettskrets – til webinar 04. desember

Til: Særkretser, regioner og idrettsråd i Viken ik

Fra: Viken idrettskrets

Dato: 24.11.2025

Sak: Høring – Forslag til forskrift om tilskudd til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet

Innledning – Viken IKs syn på høringen

Kulturdepartementet har sendt på høring et forslag til forskrift som regulerer spillemiddelordningen.

Viken idrettskrets (VIK) støtter målet om å forskriftsfeste ordningen. Forskriftsfesting kan gi:

- større forutsigbarhet
- tydeligere behandling
- økt transparens
- bedre sammenheng mellom statlige mål og regional forvaltning.

Høringsforslaget følger delvis opp viktige innspill fra idretten i høringsprosessen 2024–2025, særlig når det gjelder fordelingsmodell, kommunal forankring og regional prioriteringsadgang. Samtidig mener VIK at flere områder fortsatt er for svakt regulert eller tolkes for strengt. Vi legger derfor fram 15 klare punkter som bør ivaretas i forskriften og tilhørende rundskriv.

Viken idrettskrets – hovedbudskap (14 punkter)

1. Vi støtter forskriftsfesting av ordningen og fordelingsmodellen 1/3–1/3–1/3.

Lik vekting av søknadsvolum, anleggsdekning og befolkning skaper en mer rettferdig fordeling og reduserer incentiver til kunstig høye søknadsbeløp. Dette samsvarer med våre tidligere innspill.

2. Ordningen med interkommunale anlegg må opprettholdes som i dag.

Anlegg som betjener flere kommuner, som flerbrukshaller, svømme- og friidrettsanlegg, krever virkemidler som går på tvers av kommunegrenser. Forskriften må videreføre denne ordningen uavkortet.

3. Pressområdedelen må opprettholdes.

I områder med stor befolkningsvekst og underdekning er pressområdetilskudd avgjørende. Forskriften må sikre fortsatt prioritering av slike områder.

4. Forutsigbarhet på godkjente søknader er avgjørende.

Et «avslag» som kun skyldes rammer og prioritering – ikke faglig vurdering – kan stoppe anleggsutvikling. Da blir kommuner usikre på forskuttering, lånegaranti og medfinansiering. Forskriften må tydeliggjøre at et avslag ikke nødvendigvis innebærer avvisning av prosjektets kvalitet.

5. Full åpenhet om datagrunnlag og beregningsmetoder.

Departementet må publisere:

- årlige beregninger,
- definisjoner (spesielt «anleggsdekning»),
- og datagrunnlaget bak modellen.

Dette er viktig for planlegging i idrettsråd, kommuner og fylkeskommuner.

6. Nærmiljøanlegg: velforeninger, borettslag og bygdelag må beholde søknadsrett.

Disse aktørene er viktige for lokalt aktivitetstilbud og bygger nærmiljøanlegg som ellers ikke ville blitt realisert. Regelverket må sikre at slike initiativ ikke rammes av bestemmelser rettet mot kommersielle eiendomsutviklere.

7. «Omtalt og prioritert» i kommunale planer må ledsages av minstekrav til medvirkning.

Vi støtter kravet, men prosessen må sikres:

- varslings og involvering til idrettsråd og idrettslag,
- høringsmøte med dokumenterte innspill,
- publisering av prioriteringsgrunnlag,
- involvering av barn/unge, underrepresenterte grupper og lavinntektsområder.

Uten slike krav kan kommuner formelt «prioritere» anlegg uten reell idrettsmedvirkning.

8. Vi støtter 15 % regional fleksibilitet, men ber om kriterier og protokollføring.

Den regionale fleksibiliteten må:

- være knyttet til NIFs og idrettskretsenes anleggspolitiske program, slik at prioriteringene reflekterer idrettens egne strategier og mål,
- baseres på tydelige kriterier (underdekning, sambruk, interkommunal nytte, levekår, tilgjengelighet),
- og protokollføres og offentliggjøres for å sikre legitimitet og sporbarhet.

9. Forskriften må kobles til nasjonale klima- og energiordninger.

Det er et misforhold mellom klimamål og finansielle virkemidler. Forskriften må tydelig vise til relevante ordninger, bl.a.:

- Enova,
- Innovasjon Norge,
- Handelens Miljøfond.

Energiltak som varmesentraler, undervarme og energieffektivisering må kunne inngå i støttegrunnlaget.

10. KUDs tolkning av statsstøttereglene er for streng.

Normal inntektsgenerering i idrettslag (styrkerom, kafé, spinning, klubbhusutleie) er egenfinansiering, ikke kommersiell virksomhet.

KUDs forslag til EØS-tolkning risikerer å ramme frivillig sektor utilsiktet.

11. Rundskrivet må ta hensyn til GBER og de minimis.

GBER artikkel 55 gir støtteadgang til idrettsanlegg ut over det forskriften legger opp til. Bagatellmessig støtte (de minimis) er et egnet verktøy for tiltak i leide lokaler eller små anlegg.

12. Forskriften må sikre fleksibilitet uten å svekke EØS-kompatibiliteten.

EU og ESA har etablert praksis der ideelle idrettsformål anses ikke-kommersielle. Norsk regulering bør følge europeisk praksis – ikke være strengere enn nødvendig.

13. Forutsigbarhet er avgjørende for idrettslag.

Idrettslag, kommuner og private samarbeidspartnere trenger stabile rammer for å beslutte investeringer.

Usikkerhet medfører utsatte eller avlyste prosjekter – ikke effektiv ressursbruk.

14. For/prosjekteringskostnader må være støtteberettigede.

Anlegg krever tidligfasearbeid som:

- arkitekt,
- rådgivere,
- geotekniske vurderinger,
- mulighetsstudier.

Dette er ikke «tilleggsutgifter», men nødvendige steg for å sikre kvalitet og bærekraft. Uten støtte til forprosjekt taper frivillige idrettslag konkurransekraft mot aktører med profesjonell infrastruktur. Dette rammer idrettens samfunnsoppdrag.

Avsluttende merknad

Forskriftsfesting er et viktig steg, men må følges av virkemidler som:

- ivaretar frivilligheten
- gir rom for lokale behov
- styrker anlegg i pressområder og svakere kommuner
- understøtter grønn omstilling
- og sikrer reell medvirkning

Viken idrettskrets anbefaler at idretten står samlet om disse punktene slik at forskriften blir et verktøy for utvikling – ikke en begrensning.